

Î N C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc Boțan George împotriva Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 10 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La 20 ianuarie 2017 executorul judecătoresc Boțan George a depus cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Ministerul Justiției al RM cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii executorul judecătoresc Boțan George a indicat că la 23 iulie 2015, în rezultatul examinării de Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești a petițiilor depuse de Inspectoratul General al Poliției al MAI și Ministerul Finanțelor privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc Boțan George, s-a decis: „a admite petițiile depuse de Inspectoratul General al Poliției al MAI și Ministerul Finanțelor privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc Boțan George și a constata în acțiunile executorului judecătoresc Boțan George elementele abaterilor disciplinare prevăzute de art. 21 alin. (2) lit.b¹), f) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010. A aplica executorului judecătoresc Boțan George sancțiune disciplinară, sub formă de amendă, în mărime de 6 000 de lei”.

A menționat că, potrivit deciziei Colegiului disciplinar, ca temei faptic de aplicare a sancțiunii disciplinare față de executorul judecătoresc Boțan George a servit intentarea neîntemeiată a procedurii de executare și neputzarea termenului de

executare benevolă de 6 luni stabilit de art. 36¹ din Legea nr. 847 din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

La 21 decembrie 2016 secretariatul Colegiului disciplinar a expediat executorului judecătoresc Boțan George decizia Colegiului disciplinar din 23 iulie 2015, aceasta fiind recepționată la 22 decembrie 2016.

A susținut că decizia de constatare a abaterii disciplinare și aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de amendă față de executorul judecătoresc Boțan George este neîntemeiată și contrară prevederilor legale și pasibilă anulării din următoarele considerente.

A remarcat că Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești la examinarea sesizării UNEJ a neglijat principiile obligatorii stabilite de pct. 36 din Regulamentul de activitate a Colegiului disciplinar, or, din conținutul deciziei rezultă că la examinarea petițiilor depuse de Inspectoratul General al Poliției a MAI și Ministerul Finanțelor în privința executorului judecătoresc Boțan George a fost neglijată prezumția nevinovăției și cerințele de proporționalitate și celeritate a procedurii.

A invocat că, Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești și-a depășit competențele acordate prin lege și regulamentul de activitate și a examinat o solicitare ce ține de competența instanței de judecată și altor organe sau instituții. Articolul 161 alin. (1) și (2) din Codul de executare indică expres că, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terți care consideră că prin actele de executare le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege.

A evidențiat că la emiterea încheierii din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr. 065-977/14 executorul judecătoresc Boțan George s-a bazat pe prevederile Codului de executare.

A reiterat că încheierea privind intentarea procedurii de executare nu este definitivă și poate fi contestată în conformitate cu prevederile art. 161 din Codul de executare. Iar, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 a fost respinsă contestația înaintată de Inspectoratul General al Poliției al MAI asupra încheierii executorului judecătoresc Boțan George din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr. 065-977/14.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 a fost anulată încheierea executorului judecătoresc Boțan George din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr. 065-977/14.

A afirmat că acțiunile executorului judecătoresc Boțan George exprimate prin emiterea încheierii din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr. 065-977/14 au fost obiect al examinării în instanța de judecată, iar constatarea Colegiului disciplinar privind încălcarea gravă a legislației nu este întemeiată.

A mai indicat că, din decizia Colegiului disciplinar nu este clar care sunt faptele executorului judecătoresc Boțan George care au dus la încălcarea art. 4 din Codul deontologic.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 aprilie 2017 a fost admisă acțiunea și a fost anulată decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Ministerul Justiției din 23 iulie 2015 prin care executorului

judecătorească Boțan George i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – amendă în mărime de 6 000 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 aprilie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (2) lit. b¹) și lit. f) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, executorul judecătorească va fi tras la răspundere disciplinară pentru acțiuni sau omisiuni care contravin dispozițiilor stabilite de lege, cum ar fi: încălcarea gravă și sistematică a obligațiilor profesionale stabilite de lege și încălcarea gravă a Codului deontologic.

Prin urmare, analizând conținutul deciziei contestate, instanța de apel a constatat că, deși se invocă nerespectarea de către reclamant a Codului de executare, în conținutul deciziei nu sunt identificate omisiuni ale executorului care ar fi dus la încălcarea Codului deontologic al executorului judecătorească.

Astfel, deși pârâtul a invocat intentarea neîntemeiată a procedurii de executare și neepuizarea termenului de executare benevolă de 6 luni stabilit de art. 36¹ din Legea nr. 847 din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar, în conținutul deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 23 iulie 2015 nu este clar care sunt faptele executorului judecătorească Boțan George care au dus la încălcarea art. 4 din Codul deontologic.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, constatarea faptului de intentare neîntemeiată a procedurii de executare este irelevantă și contrar prevederilor legale în acest sens, or potrivit art. 60 alin.(4) al Codului de executare, încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor. Drept de care s-au folosit petiționarii Inspectoratul General al Poliției al MAI și Ministerul Finanțelor, în confirmare venind hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 prin care a fost respinsă contestația înaintată de Inspectoratul General al Poliției al MAI asupra încheierii executorului judecătorească Boțan George din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr.065-977/14 și decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 prin care a fost anulată încheierea executorului judecătorească Boțan George din 18 decembrie 2014 privind intentarea procedurii de executare nr.065-977/14.

Este relevant faptul că intentarea neîntemeiată a unei proceduri de executare nu atrage după sine răspundere, or acesta conform art. 60 alin. (4) al Codului de executare este de competența exclusivă a instanței de judecată.

Instanța de apel a considerat relevant și faptul că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 17 noiembrie 2016 au fost declarate neconstituționale sintagmele: „doar după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești” și „în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile” de la alineatele (1) și (2) ale articolului 68 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014.

În atare circumstanțe, întrucât au fost declarate neconstituționale prevederile privind neepuizarea termenului de executare benevolă de 6 luni stabilit de lege,

presupusa încălcare de lege nu-i poate fi imputată executorului judecătoresc George Boțan, actul Colegiului disciplinar fiind contestat în termenul legal.

La 15 martie 2018 Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel eronat a interpretat și a aplicat art. 21 a Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 cu privire la executorii judecătorești, dispozițiile căruia reglementează că executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale, în cazul acțiunilor sau omisiunilor care contravin dispozițiilor stabilite de lege.

A reiterat că decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 23 iulie 2015 prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară lui Boțan George este emisă în limita prevederilor legale de către organul competent.

A mai menționat că, intentarea procedurii de executare în lipsa unei hotărâri judecătorești irevocabile este neîntemeiată, ori executorul judecătoresc prin emiterea încheierii din 10 decembrie 2014 a ignorat și norma legală cuprinsă la art. 89 alin. (1) din Codul de Executare care statuează că nu pot fi urmărite bunurile din domeniul public al statului sau al unităților administrative-teritoriale, acestea urmează a fi încasate doar în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile potrivit art. 36¹ din Legea nr. 847 din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar.

A susținut că executorul judecătoresc Boțan George a încălcat prevederile imperative ale legii atunci când a dispus intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu, ori potrivit informației prezentate, hotărârea instanței privind încasarea de la debitor în favoarea creditorului a unui salariu mediu lunar, a fost executată benevol, nefiind necesară inițierea procedurii de executare silită.

Mai mult că, la 11 iunie 2015 Curtea de Apel Chișinău prin decizia sa a constatat ilegale acțiunile executorului judecătoresc Boțan George de ignorare a cerințelor art. 15 alin. (5) Cod de executare, care prevede că termenul de executare benevolă a documentului executoriu este de 6 luni, după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești și art. 36¹ din Legea nr. 847 din 24 iunie 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar și a dispus anularea încheierii nr.065-977/14 din 18 decembrie 2014 de intentare a procedurii de executare.

A invocat că art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională prevede că hotărârile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor. Prin urmare, actul normativ declarat de către Curtea Constituțională ca fiind neconstituțional nu produce efecte retroactive, ci doar pentru viitor.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, recursul declarat la 15 martie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva